

۱۴۰۲/۰۵/۲۱	تاریخ تهیه گزارش	مقررات - رویه اجرایی	شناسه
بررسی موانع واردات محصولات کشاورزی و دامی افغانستان به کشور			عنوان موضوع
دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان			مرجع طرح موضوع
<p>در راستای افزایش سطح مبادلات تجاری با کشور افغانستان و همچنین پیرو درخواست مسئولین و تجار کشور افغانستان همواره عدم توازن تجاری دو کشور مورد انتقاد بوده و مکرراً در جلسات مشترک، واردات محصولات این کشور درخواست شده است لذا در جهت رونق تجارت خارجی استان و همچنین رفع مشکلات تعهدات ارزی فعالان اقتصادی، مبادله تجاری با کشور افغانستان (واردات در مقابل صادرات) می تواند کمک شایانی به تجار دو طرف نماید از این رو با توجه به اینکه ولایت فراه افغانستان در همسایگی خراسان جنوبی یکی از قطب های کشاورزی این کشور محسوب می شود، بررسی موانع واردات محصولات کشاورزی و دامی افغانستان به کشور در دستور کار دبیرخانه شورای گفت و گوی استان قرار گرفت.</p>			شرح موضوع
<ul style="list-style-type: none"> - عدم تراز تجاری ایران و افغانستان و نارضایتی تجار و مقامات این کشور و در نتیجه کاهش مراودات تجاری با ایران طی سالهای آتی - مشکلات واحدهای تولیدی استان در تأمین مواد اولیه مانند چغندر قند، پنبه، ذرت و ... و امکان واردات این محصولات از افغانستان - با توجه به اینکه صادرکنندگان کالا به افغانستان در قبال صادرات خود ارز خارجی دریافت نمی کنند و تسویه حساب مالی به صورت ریالی می باشد، همواره صادرکنندگان به افغانستان با مشکل رفع تعهدات ارزی مواجه می باشند که رفع مشکل واردات از این کشور می تواند به رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان کمک شایانی نماید. (واردات در مقابل صادرات) - روند طولانی تخصیص ارز در ثبت سفارش کالاهای اساسی و نهاده های دامی به استان - عدم تخصیص ارز نیمایی به ثبت آماری پیله وران و شرکت های تعاونی مرزنشینان 			ایرادات و مشکلات مطروحه
<p>هشتاد و چهارمین جلسه کمیته کارشناسی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی با دستور جلسه " بررسی موانع واردات محصولات کشاورزی و دامی افغانستان به کشور" با حضور نمایندگان بخش های دولتی و خصوصی در روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۸، در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی بیرجند برگزار گردید.</p> <p>در ابتدای جلسه علیرضا خامه زر- رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بیرجند در راستای بررسی موانع واردات محصولات کشاورزی و دامی افغانستان به کشور، با اشاره به اینکه موازنه تجارت با کشور افغانستان همواره به نفع ایران بوده است، گفت تجارت باید دو طرفه و فضای حاکم بر بحث تجاری باید بصورت برد-برد باشد. با توجه به اینکه کشور افغانستان کشور صنعتی نیست فقط می توان بر بحث واردات کالاهای کشاورزی و دامی تکیه نمود، واردات از کشور افغانستان حتی به صورت کالا و تهاثر به نفع تجار است و موجبات دلگرمی آنها را فراهم می کند. وی با بیان اینکه باید اقلام کم ریسک در حوزه کشاورزی و دامی را از کشور افغانستان وارد کنیم، عنوان کرد: ایالت فراه قطب کشاورزی کشور افغانستان است لذا باید راهکارهای مناسب جهت واردات این اقلام به کشور ارائه شود. وی با اشاره به اینکه یکی از راه های رونق تجارت خارجی استان بحث واردات کالا از کشور افغانستان است، بیان کرد: واردات کالاهایی از جمله</p>			جمع بندی جلسه کارشناسی به تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۸

پنبه و نهاده های دامی باید در دستور کار قرار گیرد. وی با بیان اینکه در حال حاضر شرکت های صادرکننده استان درگیر تعهدات ارزی هستند، اظهار داشت: هنگامی که امکان واردات برای پنبه و ران و تجار فراهم باشد قطعاً رویه واردات در مقابل صادرات را انتخاب و بخشی از تعهدات ارزی خود را از این طریق جبران خواهند نمود. وی ادامه داد: باید اقدامات لازم برای واردات توسط شرکت های تعاونی مرزنشینان فراهم شود، همچنین اگر موفق به واردات پنبه شویم قطعاً تاثیرات آن به لحاظ کمی و کیفی در ارقام دیده خواهد شد. وی با بیان اینکه امکان واردات دام از افغانستان باید در شورای ملی مرکز مطرح شود، افزود باید به سمت ایجاد تقاضا در حوزه دام کشور افغانستان حرکت کنیم. وی با اشاره به اینکه خراسان جنوبی به عنوان یک استان مرزی باید کمک حال تنظیم بازار باشد، عنوان کرد: در حوزه واردات و صادرات سه نوع کالای مجاز، ممنوع و مجاز مشروط وجود دارد که در نوع کالای مشروط موظف به فراهم کردن شرایط مورد نیاز و اخذ مجوزهای لازم جهت واردات هستیم همچنین در حوزه دام سبک به عنوان کالای مشروط باید شرایط را فراهم کنیم. وی ادامه داد: برنج یکی از کالاهایی است که اگر توسط تعاونی مرزنشینان وارد شود مشمول صددرصد معافیت گمرکی می شود، اما یکی از مشکلات عمده پیش روی پنبه و ران آن است که تخصیص ارز نیمایی فقط به تجار تعلق می گیرد و لذا مرزنشینان نمی توانند این کالا را وارد کنند. وی با تاکید به واردات پنبه از کشور افغانستان، گفت: از آنجا که در منطقه ویژه اقتصادی بیرجند واحد تولید پارچه دایر است لذا واردات پنبه می تواند زنجیره ارزش را کامل کند و نقش تعیین کننده ای در رشد اقتصادی استان داشته باشد. وی با اشاره به اینکه هیچ گونه پساب صنعتی در حوزه کشاورزی افغانستان وجود ندارد، گفت ریسک در حوزه محصولات کشاورزی افغانستان بسیار پایین است جز در مواردی بسیار نادر که از کودهای غیر استاندارد استفاده می شود که آن مسئله هم با ریزنی ها و ایجاد تفاهم نامه واردات محصولات کشاورزی به شرط استانداردهای لازم قابل حل است. وی با اشاره به وجود دوکارخانه بزرگ خوراک دام و خشکسالی های پی در پی در استان به ضرورت واردات جو و ذرت تأکید نمود و افزود: اگر زمینه کشت زراعی افغانستان فراهم شود قطعاً عایدات آن نصیب استان خواهد شد. وی با اشاره به ضرورت تخصیص اعتبار ویژه نیمایی برای استان به رفع موانع واردات به ویژه در حوزه کشاورزی تأکید نمود. رئیس اتاق بازرگانی بیرجند در ادامه خواستار ارائه لیست اقلام وارداتی محصولات کشاورزی افغانستان از مرزهای سیستان و بلوچستان و خراسان رضوی توسط گمرکات استان و همچنین اعلام توانمندی ها و ظرفیت جهاد کشاورزی استان در حوزه ترویج و آموزش های کشاورزی در کشور افغانستان شد و گفت برگزاری نمایشگاه توانمندی های ولایت فراه افغانستان در شهرستان بیرجند می تواند ظرفیت خوبی جهت شناسایی محصولات وارداتی از کشور افغانستان باشد.

ابوالحسن ظفرنیا - معاون فنی و امور گمرکی اداره کل گمرک خراسان جنوبی در این جلسه اظهار کرد: از ابتدای سال جاری تاکنون در مجموع ۱۶۰ میلیون دلار صادرات از استان انجام شده است که ۹۹ درصد آن به کشور افغانستان بوده است. وی با بیان اینکه واردات امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش چشمگیری داشته است، افزود: مجموع مجوز واردات افغانستان در سال قبل ۵۰۰ تن بوده که تنها از ۳۵۰ تن استفاده شده است. معاون فنی و امور گمرکی اداره کل گمرک خراسان جنوبی با اشاره به اینکه متأسفانه بسیاری از کالاهای وارداتی در قالب گروه ۲۷ اکنون در گمرک مانده است، گفت: در این راستا حتماً باید راهکاری ارائه شود که بتوانیم مشکلات حوزه واردات را تا حدودی برطرف کنیم. وی با اشاره به مشکلات و شرایط حوزه خرده فروشی در مرز عنوان کرد: خرده فروشی حتماً باید توسط سرپرست خانوار انجام شود.

رامین سنایی فر - نائب رئیس کمیسیون صادرات و واردات اتاق بازرگانی بیرجند نیز در این جلسه با اشاره به اینکه واردات اقلامی مانند سویا، چغندر قند و هندوانه که نیاز به منابع آبی بیشتری دارد، می توانند مد نظر قرار گیرند، گفت همچنین می توان در خصوص واردات سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی از کشور افغانستان برنامه ریزی نمود. وی با بیان اینکه تعریف خاص و دستورالعمل مشخصی در حوزه خرده فروشی وجود ندارد، افزود: باید پلتفرم و سامانه ای جهت مدیریت واردات و تعهدات ارزی طراحی شود. نائب رئیس کمیسیون صادرات و واردات اتاق بازرگانی بیرجند بیان کرد: با توجه به موانع ارزی، تهاتر کالا بین کشور ایران و افغانستان می تواند کمک بسیار خوبی هم به صادرات و هم به واردات استان باشد.

سجاد حیدری - مدیرعامل اتحادیه مرزنشینان خراسان جنوبی در این جلسه اظهار کرد: موضوع خرده فروشی قصه پر غصه ای است چندین بار تنها در حد تیتیر خبری مطرح شد اما در اجرا هیچ نتیجه ای نداشت. وی با بیان اینکه دو نوع سهمیه ارزی و خرده فروشی در شرکت ها وجود دارد، افزود: بیش از دو سال است که در شرکت ها از سهمیه ارزی استفاده نشده تا از سهمیه خرده فروشی استفاده شود. مدیرعامل اتحادیه مرزنشینان خراسان جنوبی بیان کرد: قطعاً اگر بتوانیم بحث خرده فروشی به ویژه در مورد لوازم استوک خودروهای سبک

و سنگین را در مرز ماهیروود راه اندازی کنیم، مشکلات توازن تجاری با کشور افغانستان برطرف خواهد شد. وی با اشاره به اینکه در حوزه کشاورزی از سال ۹۶ احداث سردخانه ای در نقطه صفر مرزی را در دستور کار قرار دادیم اما متاسفانه به دلیل عدم ثبات در قوانین با شکست مواجه شد، گفت: استقرار جهاد کشاورزی در مرز ماهیروود می تواند به رفع مشکلات در این حوزه کمک نماید. حیدری با بیان اینکه خرده فروشی می تواند بسیاری از مشکلات رفع تعهدات ارزی تعاونی مرزنشینان را برطرف کند، عنوان کرد: برخی محصولات کشاورزی در کالاهای سهمیه ارزی مرزنشینان وجود دارد اما درگیر تعهدات ارزی هستند. وی ادامه داد: بسیاری از شرکت های مرزنشین صادرات انجام داده اند و منتظر حمایت واقعی سازمان جهاد کشاورزی جهت تهاتر کالا و واردات هستند.

محمد شفاهی، معاون سلامت دامپزشکی خراسان جنوبی نیز در این جلسه اظهار کرد: به دلیل اینکه هیچ پروتکل بهداشتی در کشور افغانستان وجود ندارد، خرده فروشی بازارچه ای با چالش مواجه می شود. وی افزود: اگر تیمی تر سازمان به کشور افغانستان برود و پروتکل های بهداشتی در زمینه کشتار و دام را تایید کند مشکلی در خصوص واردات دام و گوشت وجود نخواهد داشت. معاون سلامت دامپزشکی خراسان جنوبی با اشاره به اینکه افغانستان دام مناسبی جهت واردات ندارد، گفت: اگر قرار است دامی از کشور پاکستان وارد شود باید از مرز سیستان و بلوچستان انجام شود. وی با بیان اینکه قرنطینه دام کشتاری تنها در حد چهار تا پنج روز است، عنوان کرد: با ورود دام از کشور پاکستان و گذراندن دوره قرنطینه در مرز میرجاوه قطعاً به نتایج خوبی در حوزه واردات دام خواهیم رسید. شفاهی با اشاره به اینکه یکی از دلایل عدم سرمایه گذاری در حوزه کشتارگاهی در نقطه مرزی این است که کشور افغانستان ثبات ندارد و هر روز قوانین جدید مطرح می کند، بیان کرد: می توانیم با وارد کردن نهاده دامی از کشور افغانستان دامداران و تولیدکنندگان داخلی را توانمند کنیم.

احسان بیکی، رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی بیرجند در این جلسه با اشاره به اینکه سازمان دامپزشکی باید در حوزه های قرنطینه و شرایط نگهداری قوانین را منعطف تر اجرا نماید و در غیر این صورت هیچ کشتارگاهی در نقطه مرزی استان احداث نخواهد شد، گفت قوانین دست و پاگیر باید چکش کاری شوند، بیکی همچنین اذعان داشت تا وقتی واردات دام از پاکستان راه نیفتد در حوزه دام به رشد نخواهیم رسید. رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی بیرجند با اشاره به اینکه در حال حاضر کمبود گوشت در کشور داریم، گفت: اگر در واردات گوشت به کشور افراط هم شود مشکلاتی در حوزه گوشت های تنظیم بازار به وجود می آید.

سید مجتبی حسینی، معاون توسعه بازرگانی جهاد کشاورزی خراسان جنوبی نیز در این جلسه با اشاره به اینکه در حال حاضر کشور به شدت به دانه های روغنی و علوفه نیاز دارد و کشور افغانستان در این زمینه می تواند گزینه مناسبی باشد، اظهار کرد: اگر پروتکل های بهداشتی رعایت شود قطعاً واردات کالا از کشور افغانستان قابل اجرا خواهد بود. وی با بیان اینکه متاسفانه هنوز آمار دقیقی از وضعیت میزان تولیدات کشور افغانستان در دسترس نیست، افزود: در ابتدا باید نیاز کشور و میزان تولیدات افغانستان در خصوص کالاهایی که مد نظر ایران جهت واردات از این کشور است بررسی شود و سپس برای محصولاتی چانه زنی کنیم که واردات آن مستمر و پایدار باشد. معاون توسعه بازرگانی جهاد کشاورزی خراسان جنوبی با بیان اینکه باید اطلاعات و دیتا بیس قوی از محصولات کشور افغانستان جمع آوری کنیم، عنوان کرد: در خصوص واردات دام علاوه بر بحث های بهداشتی حوزه تنظیم بازار نیز باید مورد توجه قرار گیرد. حسینی با اشاره به اینکه تورم حاکم بر جامعه قدرت خرید مردم در کشور را به شدت کاهش داده است، بیان کرد: نیاز کشور به گوشت تنظیم بازار باید محاسبه شود تا با واردات دام ضرری به تولید کننده نیز وارد نشود.

ولی اله احمدی، کارشناس دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری در این جلسه اظهار کرد: سهم استان خراسان جنوبی از حوزه واردات و صادرات در بازار کشور افغانستان بسیار ناچیز است.

وی بیان کرد: سال گذشته ۱۰۰ تن کاه توسط ستاد فرمان اجرایی امام جهت بهبود وضعیت دان و علوفه بهره برداران بخش کشاورزی خریداری شده است. احمدی با بیان اینکه متاسفانه زیرساخت های تسهیل گری در استان وجود ندارد، افزود: قانون برای همه فصل الخطاب است اما گاهی باید قوانین را به نفع استان منعطف کرد.

<p>در پایان با توجه به موارد مطروحه در جلسه پیشنهادات ذیل مصوب شد:</p> <p>۱- مقرر گردید کمیسیون صادرات، واردات و امور مرز اتاق بازرگانی بیرجند نسبت به احصاء اقلام قابل ورود از کشور افغانستان و سطح زیرکشت و همچنین میزان صادرات این اقلام از افغانستان به کشور پاکستان و سایر کشورها اقدام و گزارش آن را به دبیرخانه شورای گفتگو اعلام نماید.</p> <p>۲- مقرر گردید کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی بیرجند نسبت به احصاء نیازمندی های کارخانجات تولیدی استان (تولید خوراک دام، قند، نساجی، بسته بندی مواد غذایی و ...) به مواد اولیه ای که قابل ورود از افغانستان می باشد از قبیل چغندر قند، ذرت، پنبه، حبوبات، ادویه و ... اقدام و گزارش مربوطه را به دبیرخانه شورای گفت و گوی استان اعلام نماید.</p> <p>۳- مقرر گردید گمرکات خراسان جنوبی لیست اقلام و میزان واردات محصولات کشاورزی و دامی افغانستان از مرزهای سیستان و بلوچستان و خراسان رضوی به کشور را به دبیرخانه شورای گفت و گوی استان اعلام نماید. همچنین مقرر گردید موارد ذیل از طریق طرح در جلسه شورای گفت و گوی استان پیگیری گردد:</p> <p>۴- برنامه ریزی و اعزام هیأتی متشکل از مسئولین دولتی و تجار استان به کشور افغانستان به منظور انعقاد تفاهم نامه ها و موافقت نامه های کشاورزی، دامی و تجاری</p> <p>۵- مکاتبه ای با بانک مرکزی و درخواست اختصاص خط اعتباری ویژه ارزی به بانک های استان جهت تسریع در تخصیص ارز نیمایی در ثبت سفارش واردات کالاهای اساسی و نهادهای دامی به استان</p> <p>۶- با توجه به اینکه ارز نیمایی به ثبت سفارش تعلق می گیرد و رویه واردات مرزنشینان از طریق ثبت آماری انجام می شود، امکان استفاده از ارز نیمایی در ثبت آماری جهت واردات اقلام مورد نیاز مرزنشینان در سامانه جامع تجارت فراهم گردد.</p> <p>۷- انعقاد تفاهمنامه فی مابین دواستان خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان در خصوص انجام عملیات قرنطینه دام در استان سیستان و بلوچستان و انتقال دام پس از طی دوره مذکور به استان و ترخیص قطعی در خراسان جنوبی</p> <p>۸- برگزاری نمایشگاه توانمندی های ولایت فراه افغانستان در شهرستان بیرجند جهت شناسایی محصولات وارداتی از کشور افغانستان</p> <p>۹- تسهیل فرایند خرده فروشی</p> <p>۱۰- کشت فراسرزمینی محصولات مورد نیاز کارخانجات تولیدی استان (از قبیل چغندر قند و نهاده های دامی) در افغانستان</p>	<p>پیشنهادات</p>
	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>